

**ПІВДЕННО-СХІДНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ
УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ (М. ДНІПРО)
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ:

*Формування статутного капіталу юридичної особи
у формі поворотної фінансової допомоги*

**м. Дніпро
- березень 2022 року –**

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Поширеним різновидом юридичних осіб, що мають статутний капітал, є господарські товариства.

Відповідно до статті 113 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс) господарським товариством є юридична особа, статутний (складений) капітал якої поділений на частки між учасниками.

Згідно зі статтею 115 Кодексу господарське товариство є власником, зокрема, майна, переданого йому учасниками товариства у власність як вклад до статутного (складеного) капіталу. Вкладом до статутного (складеного) капіталу господарського товариства можуть бути гроші, цінні папери, інші речі або майнові чи інші відчужувані права, що мають грошову оцінку, якщо інше не встановлено законом.

Поворотна фінансова допомога – це сума коштів, що надійшла платнику податків у користування за договором, який не передбачає нарахування процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами, та є обов'язковою до повернення (підпункт 14.1.257 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України).

Частиною першою статті 1046 Кодексу визначено, що за договором позики одна сторона (позикодавець) передає у власність другій стороні (позичальникові) грошові кошти або інші речі, визначені родовими ознаками, а позичальник зобов'язується повернути позикодавцеві таку ж суму грошових коштів (суму позики) або таку ж кількість речей того ж роду та такої ж якості.

Таким чином, використовуваний у податковому законодавстві термін «поворотна фінансова допомога» відповідає цивілістичному поняттю безпроцентної позики грошових коштів.

Відповідно до статті 86 Господарського кодексу України забороняється

використовувати для формування статутного (складеного) капіталу товариства бюджетні кошти, майно державних (комунальних) підприємств, яке відповідно до закону (рішення органу місцевого самоврядування) не підлягає приватизації, та майно, що перебуває в оперативному управлінні бюджетних установ, якщо інше не передбачено законом.

Крім того, як уже зазначалося вище, Закон про товариства передбачає, що товариство не може надавати позику для оплати вкладу учасника або поруку за позиками, кредитами, наданими третьою особою для оплати його вкладу. Ваше питання оперує формулюванням про можливість внесення вкладу «за рахунок поворотної фінансової допомоги».

У зв'язку з тим, що поворотна фінансова допомога є коштами, що підлягають поверненню, важливо зробити застереження, що вклад до статутного капіталу не може вноситися у формі надання учасником поворотної фінансової допомоги товариству. Так само не можуть бути внесені до статутного капіталу товариства кошти, які є поворотною фінансовою допомогою, отриманою учасником від такого товариства.

Водночас законодавство не містить заборони щодо формування статутного капіталу товариства шляхом внесення грошових коштів, отриманих учасником у формі поворотної фінансової допомоги не від такого товариства, а від іншої особи.